

KOMUNIKAT PRASOWY nr 33/26

Luksemburg, 12 marca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-43/24 | [Shipova]¹

Uregulowania państwa członkowskiego, które nie pozwalają na zmianę danych dotyczących płci jednego z obywateli tego państwa, który skorzystał z prawa do swobodnego przemieszczania się, są niezgodne z prawem Unii

Obywatelka Bułgarii została zarejestrowana po urodzeniu jako osoba płci męskiej, z nazwiskiem², osobistym numerem identyfikacyjnym i dokumentami tożsamości odpowiadającymi tej płci. Aktualnie zamieszkuje we Włoszech, gdzie rozpoczęła terapię hormonalną i obecnie przedstawia się jako kobieta.

Wystąpiła ona do bułgarskich sądów o uznanie jej za osobę płci żeńskiej i zmianę jej danych w rejestrze stanu cywilnego w akcie urodzenia. Pomimo opinii medycznych i opinii biegłego sądowego potwierdzających podnoszoną przez nią tożsamość płciową, jej wniosek został oddalony.

Zgodnie z uregulowaniami krajowymi, interpretowanymi przez pełny skład izb cywilnych bułgarskiego najwyższego sądu kasacyjnego, termin „płeć” należy rozumieć w znaczeniu biologicznym, co wyklucza wszelkie zmiany dotyczące płci, nazwiska i numeru identyfikacyjnego. Interes publiczny, oparty na wartościach moralnych i/lub religijnych społeczeństwa bułgarskiego, ma zatem pierwszeństwo przed interesem osób transpłciowych.

Rozpatrując spór, bułgarski najwyższy sąd kasacyjny powziął wątpliwości co do zgodności tych uregulowań z prawem Unii i zwrócił się z pytaniem do Trybunału Sprawiedliwości.

W wyroku **Trybunał stwierdził, że prawo Unii stoi na przeszkodzie uregulowaniom państwa członkowskiego, które nie zezwalają na zmianę danych dotyczących płci, wpisanych w rejestrach stanu cywilnego w odniesieniu do obywatela tego państwa, który skorzystał z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu w innym państwie członkowskim.**

Trybunał podkreślił przede wszystkim, że chociaż wydawanie dokumentów tożsamości leży w kompetencji państw członkowskich, muszą one wykonywać tę kompetencję z poszanowaniem prawa Unii.

W tym względzie Trybunał zauważył, że rozbieżność między tożsamością płciową doświadczaną w trakcie życia przez osobę a danymi dotyczącymi płci zawartymi w jej dowodzie tożsamości może utrudniać jej korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się. Taka rozbieżność może zmusić tę osobę w wielu sytuacjach życia codziennego – w szczególności podczas kontroli tożsamości, podróży transgranicznych lub z powodów zawodowych – do wyjaśniania wątpliwości dotyczących jej tożsamości lub autentyczności jej dokumentów urzędowych. Sytuacja ta powoduje znaczne utrudnienia.

Tymczasem ograniczenie swobodnego przepływu osób może być dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy opiera się na obiektywnych względach interesu ogólnego i jest zgodne z zasadą proporcjonalności – zgodnie z prawem Unii i z prawami podstawowymi gwarantowanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawem do poszanowania życia prywatnego. Prawo to chroni tożsamość płciową i nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia jasnych, dostępnych i skutecznych procedur umożliwiających jej uznanie przez prawo.

Ponadto Trybunał stwierdził, że **prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by sąd był związany wykładnią dokonaną**

przez trybunał konstytucyjny wspomnianego państwa, gdy stanowi ona przeszkodę dla stosowania prawa Unii, zgodnie z jego wykładnią dokonaną przez Trybunał.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² Składającym się z imienia, nazwiska patronimicznego i nazwiska rodowego.